

PRZEDMIOTOWE ZASADY OCENIANIA Z JĘZYKA POLSKIEGO
W SZKOLE PODSTAWOWEJ
IM. ASTRID LINDGREN W DĄBROWIE
DLA KLAS IV – VIII
ROK SZKOLNY 2018/2019

I. WYMAGANIA:

a) Podstawowe :

UCZEŃ:

- redaguje przewidziane programem formy wypowiedzi zgodnie z tematem – opowiadanie (twórcze i odtwórcze), opis, sprawozdanie, dialog, list, opis przeżyć wewnętrznych, charakterystyka, tekst o charakterze argumentacyjnym, zaproszenie, zawiadomienie, dedykację, podziękowanie, dziennik, kartkę z pamiętnika, ogłoszenie, życzenia, przepis, instrukcję; recenzję, rozprawkę, podanie, życiorys, CV, list motywacyjny, przemówienie, wywiad, scenariusz filmowy, plan odtwórczy i twórczy tekstu;
- pisze poprawnie pod względem ortograficznym, interpunkcyjnym, gramatycznym i stylistycznym; dopuszcza się nieliczne błędy w łamaniu podstawowych zasad pisowni;
- rozpoznaje pojęcia - nadawca, odbiorca;
- rozpoznaje i nazywa intencje mówiącego;
- wypowiada się na temat otaczającej rzeczywistości, własnych zainteresowań, uwzględniając różnorodne sytuacje (oficjalne, nieoficjalne);
- dostrzega związki między wyrazami w zdaniu (główny i poboczne);
- rozpoznaje i nazywa odmienne i nieodmienne części mowy;
- analizuje słowotwórczą budowę wyrazów (wyróżnia postawę słowotwórczą i formant);
- odróżnia głoskę od litery, nazywa rodzaje głosek (samogłoski – spółgłoski, dźwięczne – bezdźwięczne, ustne – nosowe, twarde – miękkie);
- poprawnie akcentuje wyrazy;
- dostrzega różnice między językiem potocznym, a językiem literackim oraz językiem regionalnym;
- zna znaczenie i w praktyce odróżnia pojęcia: bohater, wątek, akcja, autor, narrator, epitet, wyraz dźwiękonaśladowczy, porównanie, przenośnia, zdrobnienie, zgrubienie, uosobienie, ożywienie, apostrofa, anafora, pytanie retoryczne, powtórzenia, rym, zwrotka, refren, bajka, opowiadanie, mit, legenda, powieść, proza, poezja, hymn, przypowieść, nowela,

dziennik, pamiętnik, fantasy, komiks, sonet, fraszka, komedia, pieśń, tren, ballada, epopeja, tragedia, neologizm, eufemizm, porównanie homerycki, inwokacja, symbol, alegoria;

- uczestniczy w rozmowie na zadany temat;
- rozróżnia argumenty odnoszące się do faktów i logiki;
- tworzy logiczną, semantycznie pełną wypowiedź;
- dokonuje selekcji informacji;
- zna zasady budowania akapitów;
- rozróżnia i wskazuje środki perswazji, określa ich funkcję;
- gromadzi i porządkuje materiał rzeczowy potrzebny do tworzenia wypowiedzi;
- tworzy wypowiedź, stosując odpowiednią dla danej formy gatunkowej kompozycję;
- wykorzystuje znajomość zasad tworzenia tezy i hipotezy oraz argumentów;
- odróżnia przykład od argumentu;
- przeprowadza wnioskowanie;
- rozpoznaje manipulację językową;
- zna budowę utworów: lirycznego i epickiego;
- zna znaczenie terminów związanych z telewizją, filmem, teatrem, radiem, Internetem, muzyką, sztukami plastycznymi;
- czyta głośno wyraźnie, z uwzględnieniem zasad kultury żywego słowa;
- czyta cicho ze zrozumieniem;
- buduje spójną, logiczną wypowiedź ustną i pisemną; odróżnia fakt od opinii;
- uważnie słucha;
- dba o estetykę zapisu;
- odróżnia elementy świata przedstawionego;
- korzysta z różnych źródeł informacji (także przy pomocy nauczyciela)

b) wymagania ponadpodstawowe:

- w formach wypowiedzi przewidzianych w programie wykazuje błyskotliwość; rozwija temat z uwzględnieniem zasad kompozycji; odwołuje się do lektur spoza kanonu obowiązkowego;
- nie łamie zasad ortografii i interpunkcji – potrafi bez pomocy nauczyciela skorzystać z właściwego źródła informacji;

- używa poprawnych form gramatycznych; potrafi właściwie łączyć wyrazy tak, by tworzyły logiczną wypowiedź;
- rozpoznaje i nazywa nadawcę i odbiorcę utworu prozatorskiego, lirycznego, listu, zaproszenia, ogłoszenia;
- potrafi wyrażać uczucia i intencje mówiącego, naśladować je i ujmować w formie dialogu, polemizuje;
- barwnie wypowiada się na temat otaczającej rzeczywistości;
- buduje oficjalną i nieoficjalną wypowiedź w związku z określoną sytuacją życiową;
- sprawnie nazywa i rozpoznaje części mowy i części zdania;
- rozpoznaje związki wyrazów w zdaniu i typy wypowiedzeń;
- wskazuje cechy języka mówionego i pisanego;
- rozpoznaje i rozumie związki frazeologiczne;
- uczestniczy w rozmowie zgodnie z zasadami retoryki;
- w budowie słowotwórczej wyrazów dostrzega oboczności, rozpoznaje wyrazy należące do jednej rodziny, rozumie mechanizm upodobień fonetycznych;
- dostrzega zróżnicowanie słownictwa;
- sprawnie dzieli wyrazy na głoski, sylaby, litery, określa cechy głosek, dostrzega dwufunkcyjność głoski i;
- poprawnie akcentuje wyrazy z uwzględnieniem wyjątków;
- potrafi nadać wypowiedzi zabarwienie emocjonalne, zgodnie z intencją;
- tworzy baśń, mit i podanie zgodnie z wymaganiami gatunku;
- odczytuje symboliczne znaczenie utworu;
- podejmuje próby samokształcenia;
- korzysta z różnych słownikowych źródeł informacji ogólnej i specjalistycznej oraz Internetu.

II. OCENIANIU PODLEGAJĄ:

- prace klasowe
- testy / sprawdziany
- dyktanda
- kartkówki
- odpowiedź ustna

- opowiadanie ustne (twórcze i odtwórcze)
- dyskusja
- recytacja
- prace plastyczne (np. plakat)
- praca domowa
- praca w grupach
- przygotowanie do lekcji
- praca na lekcji
- aktywność na lekcji
- aktywność poza lekcjami

Kryteria oceniania prac pisemnych w klasach VII - VIII (0 – 20)

- I. REALIZACJA TEMATU WYPOWIEDZI (0-2)
- II. ELEMENTY RETORYCZNE (0-5)
- III. KOMPETENCJE LITERACKIE I KULTUROWE (0-2)
- IV. STYL (0-2)
- V. JĘZYK (0-4)
- VI. ORTOGRAFIA (0-4)
- VII. INTERPUNKCJA (0-1)

PUNKTACJA:

- 1. Celujący (cel) – 20 pkt.
- 2. bardzo dobry (bdb) – 19 pkt.
- 3. dobry (db) -15 pkt.- 18 pkt.
- 4. dostateczny (dst) - 10 pkt.- 14 pkt.
- 5. dopuszczający (dop) - 6 pkt.- 9 pkt.
- 6. niedostateczny (ndst) - 0 pkt.- 5 pkt.

*Uwaga

wypowiedź typu egzaminacyjnego – w klasach VII –VIII- powinna liczyć co najmniej 200 słów (wraz ze spójnikami i przyimkami)

Praca nie na temat jest oceniana na ocenę niedostateczną.

Za akapit uznaje się zastosowanie wcięcia na początku linijki mające oznaczać początek nowej myśli lub części kompozycyjnej pracy. Jest nim również rozpoczęcie zdania od nowej linijki, przy jednoczesnym zamknięciu myśli w zdaniu poprzednim.

Za nagłówek w liście uznaje się bezpośredni zwrot do adresata umieszczony na środku bądź po lewej stronie pracy tuż przed wstępem. Praca, która nie spełnia wymaganego kryterium długości jest oceniana na ocenę niedostateczną.

DYKTANDA ORTOGRAFICZNE SĄ OCENIANE ZA ILOŚĆ POPEŁNIONYCH BŁĘDÓW. Skala ocen jest następująca:

- celujący – 0 błędów
- bardzo dobry – 1-2 błędy
- dobry – 3-4 błędy
- dostateczny – 5-6 błędów
- dopuszczający – 7 błędów
- niedostateczny – 8 błędów
- 3 błędy interpunkcyjne = 1 błąd ortograficzny

Uczeń u którego stwierdzono dysortografię, dysgrafię lub dysleksję, oceniany jest zgodnie ze wskazaniami zawartymi w opinii PP.

OCENA AKTYWNOŚCI NA LEKCJI może być nagrodzona plusem, gdy uczeń bierze udział w dyskusji, wypowiada się na temat oraz popiera wypowiedź cytatem. Trzy plusy to ocena bardzo dobra.

OCENA AKTYWNOŚCI POZALEKCYJNEJ:

- udział w zajęciach przygotowujących do konkursów przedmiotowych,
- udział w zajęciach dodatkowych, typu koła zainteresowań,
- widoczny wkład w organizację apeli, uroczystości szkolnych, akademii, festynów, etc.,
- własna inicjatywa (pomysł konkursu, zajęć pozalekcyjnych).

OCENA PRZYGOTOWANIA MATERIAŁÓW DO LEKCJI:

- a) zakres treści przygotowanego materiału,
- b) sposób prezentacji,

- c) rzeczowość w przedstawianiu treści,
- d) wykorzystane materiały,
- e) atrakcyjność dla słuchaczy.

KRYTERIA OCENY UDZIAŁU W KONKURSACH PRZEDMIOTOWYCH :

- udział w konkursie przedmiotowym – etap szkolny – ocena bardzo dobra za aktywność
- awans do następnego etapu – ocena bardzo dobra za aktywność i z udziału konkursowego
- awans do eliminacji rejonowych – ocena celująca za aktywność
- sukces w eliminacjach rejonowych – ocena celująca za aktywność i z udziału konkursowego
- sukces w finale – ocena celująca na koniec roku szkolnego

(finalista lub laureat wojewódzkiego konkursu przedmiotowego może zdobyć ocenę celującą na koniec półrocza i koniec roku szkolnego)

OCENA RECYTACJI:

- a) stopień pamięciowego opanowania tekstu,
- b) interpretacja utworu,
- c) dykcja,
- d) postawa wygłaszającego utwór,
- e) poziom głośności recytowanego utworu.

KARTKÓWKI obejmują materiał z ostatniej lub maksymalnie dwóch – trzech ostatnich lekcji i trwają nie dłużej niż 20 minut. Kartkówki są oceniane zgonie ze skalą procentową z WSO.

KRYTERIUM OCENY PRAC PLASTYCZNYCH:

- zgodność z poleceniem (tematem pracy)
- precyzja wykonania
- estetyka wykonania
- poziom trudności zastosowanej techniki
- zastosowany format (materiał)

OCENA PRACY W GRUPIE zostaje ustalona na podstawie decyzji lidera grupy, który określa osoby zasługujące na pozytywną ocenę, a także obserwacji nauczyciela.

Decydujący głos ma nauczyciel.

III. WAGA OCEN:

Aktywność	1
pisemna praca domowa - bieżąca	1
pisemna praca domowa - długoterminowa	2
recytacja	2
sprawdzian z lektury	3
kartkówka	3
dyktando	3
sprawdzian / test	4
czytanie ze zrozumieniem	3
zeszyt	1
konkursy, apele	2
prace dodatkowe	2
praca na lekcji	2
praca klasowa	4
zadanie projektowe	2
odpowiedź ustna	2

IV. ZASADY POPRAWIANIA STOPNI SĄ NASTĘPUJĄCE:

Uczeń ma prawo do poprawiania oceny dopuszczającej i niedostatecznej. Termin i formę poprawy uzgadnia z nauczycielem. W szczególnych przypadkach uczeń może poprawić wyższą ocenę niż dopuszczająca i niedostateczna z jednej wybranej przez siebie formy pisemnej. Termin oraz zakres poprawy ustala z nauczycielem.

Uczeń nie może poprawić oceny dopuszczającej i niedostatecznej za nieodrobione zadanie domowe o niskim stopniu trudności (np. zadania z zeszytu ćwiczeń, podręcznika czy też krótkie zadania redakcyjne, itp.).

Uczeń może poprawić ocenę dopuszczającą i niedostateczną za nieodrobione zadanie domowe o znacznym stopniu trudności, wymagające wysiłku ucznia, jednak po wyrażeniu zgody nauczyciela.

Uczeń, który nie pisał pracy klasowej lub sprawdzianu z przyczyn usprawiedliwionych lub otrzymał z niej ocenę niedostateczną, musi pracę napisać w ciągu tygodnia od dnia powrotu

do szkoły lub otrzymania oceny. Termin i czas wyznacza nauczyciel tak, aby nie zakłócać procesu nauczania pozostałych uczniów.

Uczeń może ubiegać się o podwyższenie przewidywanej oceny (rocznej) tylko o jeden stopień i tylko w przypadku, gdy co najmniej połowa uzyskanych przez niego ocen cząstkowych jest równa ocenie, o którą się ubiega lub od niej wyższa.

Rodzice (prawni opiekunowie) ucznia ubiegającego się o podwyższenie oceny zwracają się z pisemną prośbą w formie podania do wychowawcy klasy w ciągu trzech dni od ostatecznego terminu poinformowania ich o przewidywanych ocenach rocznych.

Uczeń spełniający wszystkie warunki najpóźniej na 7 dni przed klasyfikacyjnym posiedzeniem Rady Pedagogicznej przystępuje do przygotowanego przez nauczyciela przedmiotu dodatkowego sprawdzianu pisemnego, obejmującego tylko zagadnienia ocenione poniżej jego oczekiwań.

Poprawa oceny rocznej może nastąpić jedynie w przypadku, gdy sprawdzian został zaliczony na ocenę, o którą ubiega się uczeń lub ocenę wyższą.

Uczeń na bieżąco jest informowany, które wiadomości i umiejętności należy uzupełnić lub udoskonalić oraz w jaki sposób może to uczynić.

Uczniowie ze stwierdzoną dysfunkcją są oceniani indywidualnie, zgodnie z zaleceniem z poradni PP.

Pozostałe ustalenia dotyczące trybu oceniania, poprawiania ocen czy zgłaszania nieprzygotowania do lekcji są zgodne z Wewnątrzszkolnym Systemem Oceniania zawartym w Statucie Szkoły.

**Zagadnienia nieujęte w Przedmiotowym Systemie Oceniania zawarte są
w Wewnątrzszkolnym Systemie Oceniania oraz PODSTAWIE PROGRAMOWEJ.**